

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATERICA DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA 111
Din data de 08.02.2017

Dosar nr.: 135/2016

Petiția nr.: 1069/24.02.2016

Petent:

Reclamați: Guvernul României-Secretariatul de Stat pentru Recunoașterea Meritelor Luptătorilor Împotriva Regimului Comunist Instaurat în România în perioada 1945-1989

Obiect: categorii de luptători anticomuniști care beneficiază de drepturi comparabile/diferite, conform prevederilor legale aplicabile. Foștii deținuți politic nu beneficiază de indemnizația de grațitudine, în comparație cu participanții revoltei anticomuniste de la Brașov, care primesc această indemnizație

I. Numele, domiciliul sau reședința părților.

I.1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentului

I.1.1.

I.2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamatului

I.2.1. Guvernul României-Secretariatul de Stat pentru Recunoașterea Meritelor Luptătorilor Împotriva Regimului Comunist Instaurat în România în perioada 1945-1989

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Petentul susține că există categorii de luptători anticomuniști care beneficiază de drepturi comparabile/diferite, conform prevederilor legale aplicabile. Foștii deținuți politic nu beneficiază de indemnizația de grațitudine, în comparație cu participanții revoltei anticomuniste de la Brașov, care primesc această indemnizație

III. Procedura de citare

3.1. În temeiul art. 20, alin. 4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura legală de citare a părților.

3.2. Prin adresele înregistrate sub nr. 1069/17.03.2016 și nr. 1568/17.03.2016 au fost citate părțile din dosar, pentru termenul stabilit la data de 11.04.2016. Prin intermediul aceleiași adrese, părților din dosar li s-a adus la cunoștință că a fost invocată din oficiu excepția de necompetență materială a Consiliului, conform Deciziei Curții Constituționale nr. 997/2008. La termen, părțile nu au fost prezente

3.3. Prin adresele înregistrate sub nr. 3647/09.06.2016 au fost citate părțile din dosar, pentru termenul stabilit la data de 23.06.2016. Prin intermediul aceleiași adrese, părților din dosar li s-a adus la cunoștință că a fost invocată din oficiu excepția de necompetență materială a Consiliului, conform Deciziei Curții Constituționale nr. 997/2008. La termen, părțile nu au fost prezente

3.4. Procedura de citare legal îndeplinită.

IV. Susținerile părților

4.1. Susținerile petentului

4.1.1. Prin intermediul memoriului înregistrat sub nr. 1069/24.02.2016, petentul menționează că are calitatea de „Luptător în Rezistența Anticomunistă” și „Luptător în Revoluția Română remarcat prin fapte deosebite” și susține că se consideră discriminat pentru că cererea adresată comisiei a fost respinsă, conform prevederilor legale aplicabile.

Potentul se compară cu urmașii revoluționarilor decedați aflați în localități cu rol determinant, care primesc drepturi la fel ca cei aflați în localități cu rol determinant, în comparație cu ceilalți colegi remarcați prin fapte deosebite, care nu primesc aceste drepturi.

Sunt anexate documente la dosar (filele 2-32)

4.1.2. Prin intermediul înscrisului înregistrat sub nr. 3078/05.04.2016 și al înscrisului înregistrat sub nr. 3874/21.21.06.2016, petentul susține că ordonanța nou introdusă a redefinit calitatea de revoluționar, introducând criteriile de loc și timp. Urmare modificărilor aduse, petentul nu a mai primit calitatea de „Luptător cu rol Determinant” din cauza participării la revoluția din orașul Pitești-oraș considerat nerelevant în victoria revoluției. În acest sens a fost privat de drepturile pe care le avea anterior.

Menționează că drepturile prevăzute în normele legale în vigoare se aplică doar „luptătorilor cu rol determinant” precum și persoanelor care au avut de suferit în urma revoltei muncitorești anticomuniste de la Brașov și atrage atenția asupra acestei din urmă categorii de luptători din care consideră că face parte împreună cu toți colegii săi de suferință, foști deținuți politici. Potentul menționează că a fost condamnat la închisoare și carceră pentru uneltire împotriva regimului comunist.

Consideră că deținuții politici ar trebui să aibă același loc în legea menționată precum participanții revoltei anticomuniste de la Brașov și arată comparația sumelor primite de foștii deținuți politic și participanții revoltei anticomuniste de la Brașov.

Susține că foștii deținuți politic nu beneficiază de indemnizația de gratitudine, în comparație cu participanții revoltei anticomuniste de la Brașov, care primesc această indemnizație.

Potentul descrie modificările aduse în timp acestei categorii de persoane și menționează un caz similar soluționat de CNCD prin intermediul Hotărârii nr. 244/29.08.2007 (cuantumul diferit al indemnizațiilor de care se bucurau persoanele persecutate din motive etnice față de persoanele persecutate pe criterii politice).

Solicită înlăturarea consecințelor faptelor discriminatorii și restabilirea situației anetrioare discriminării, respectiv re acordarea indemnizației de gratitudine, precum și înlăturarea discriminării prin tratament diferențiat cu privire la calitatea de luptători

anticomuniști ai foștilor deținuți politici din România și recunoașterea unei singure categorii de luptători anticomuniști.

Sunt anexate documente la dosar (filele 42-48)

4.2. Susținerile părții reclamate

4.2.1. Prin intermediul înscrisului înregistrat sub nr. 2844/05.05.2016, partea reclamată solicită un nou termen de judecată

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. **În fapt**, Colegiul director reține că petentul se plânge în ceea ce privește existența categoriilor de luptători anticomuniști care beneficiază de drepturi comparabile/diferite, conform prevederilor legale aplicabile. Menționează că foștii deținuți politic nu beneficiază de indemnizația de gratitudine, în comparație cu participanții revoltei anticomuniste de la Brașov, care primesc această indemnizație

5.2. **În drept**, examinând conținutul petiției și legislația în vigoare și dezbătând excepția de necompetență materială a C.N.C.D., Colegiul director reține că petentul consideră discriminatoriu faptul că există categorii de luptători anticomuniști care beneficiază de drepturi comparabile/diferite, conform prevederilor legale aplicabile. Foștii deținuți politic nu beneficiază de indemnizația de gratitudine, în comparație cu participanții revoltei anticomuniste de la Brașov, care primesc această indemnizație. Astfel, Colegiul director este chemat să se pronunțe cu privire la o circumstanță ce decurge din procesul legislativ, împrejurare ce instituie discriminări, în opinia petentului, în contradicție cu principiul nediscriminării.

5.3. Curtea Constituțională, prin Decizia nr. 997 din 7 octombrie 2008, a admis excepția de neconstituționalitate a art. 20 din O.G. nr. 137/2000, republicată considerând că în măsura în care s-ar admite că pe calea controlului jurisdicțional prevăzut de O.G. nr. 137/2000, republicată, C.N.C.D. poate să constate existența unor situații discriminatorii ce își au izvorul direct în conținutul unui text de lege, s-ar pune în discuție legitimitatea C.N.C.D. de a înlătura consecințele faptelor discriminatorii, prin hotărâri ce pot duce în ultimă instanță la încetarea aplicabilității unor dispoziții de lege, și chiar aplicarea prin analogie a unor texte de lege, încălcându-se în mod flagrant principiul separației puterilor în stat, prin interferarea în atribuțiile legislativului dar și ale Curții Constituționale, care îndeplinește rolul de legislator negativ atunci când constată lipsa de conformitate dintre prevederile unei legi sau ordonanțe și dispozițiile constituționale, inclusiv cele ale Art.16 care se referă la egalitatea în drepturi a cetățenilor.

5.4. Având în vedere Decizia nr. 997 din 7 octombrie 2008 a Curții Constituționale, Colegiul director apreciază că C.N.C.D. nu are competența materială de a se pronunța prin hotărâre asupra actelor normative, fiind depășite atribuțiile stabilite prin O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare și admite excepția de necompetență materială invocată din oficiu.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Admiterea excepției de necompetență materială a C.N.C.D.
2. Emiterea unui punct de vedere
3. Se va răspunde petentului în sensul celor hotărâte;

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VIII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC - Membru

BERTZI THEODORA – Membru

DINCĂ ILIE – Membru

GHEORGHIU LUMINIȚA – Membru

HALLER ISTVÁN - Membru

POPA CLAUDIA SORINA – Membru

Motivat în drept/redactat: A.C.F./B.B.

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

PUNCT DE VEDERE

Sesizarea petentului vizează faptul că există diferențieri între categorii de luptători anticomuniști care beneficiază de drepturi comparabile/diferite, conform prevederilor legale aplicabile.

Potentul solicită să se constate discriminarea la care sunt supuși foștii deținuți politic, care nu beneficiază de indemnizația de grațitudine, în comparație cu participanții revoltei anticomuniste de la Brașov, care primesc această indemnizație.

Ordonanța de Guvern nr. 137/2000 privind combaterea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, la art. 2, oferă următoarele definiții pentru discriminare:

(1) Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

[...]

(3) Sunt discriminatorii, potrivit prezentei ordonanțe, prevederile, criteriile sau practicile aparent neutre care dezavantajează anumite persoane, pe baza criteriilor prevăzute la alin. (1), față de alte persoane, în afară cazului în care aceste prevederi, criterii sau practici sunt justificate obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a acelui scop sunt adecvate și necesare.

(4) Orice comportament activ ori pasiv care, prin efectele pe care le generează, favorizează sau defavorizează nejustificat ori supune unui tratament injust sau degradant o persoană, un grup de persoane sau o comunitate față de alte persoane, grupuri de persoane sau comunități atrage răspunderea contravențională conform prezentei ordonanțe, dacă nu intră sub incidența legii penale.

Astfel se poate considera discriminare

- o diferențiere
- bazată pe un criteriu
- care încalcă un drept
- fără să existe o justificare obiectivă.

În conformitate cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului în domeniu, diferența de tratament devine discriminare atunci când se induc distincții între situații analoge și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă „trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoge sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă”. Curtea a apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoge sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate (ex.: **Fredin împotriva Suediei**, 18 februarie 1991; **Hoffman împotriva Austriei**, 23 iunie 1993, **Spadea și Scalabrino împotriva Italiei**, 28 septembrie 1995, **Stubbings și alții împotriva Regatului Unit**, 22 octombrie 1996).

Conform Curții Constituționale a României (ex. **Deciziile nr. 168/1998 și 294/2001**) situațiile deosebite în care se găsesc diferitele categorii de salariați determină soluții diferite ale legiuitorului în ceea ce privește salarizarea acestora, fără ca prin această soluție să se

încalce principiul egalității, ce nu semnifică uniformitate. „Principiul egalității în drepturi și al nediscriminării se aplică doar situațiilor egale ori analoage, iar tratamentul juridic diferențiat, instituit în considerarea unor situații obiectiv diferite, nu reprezintă nici privilegii și nici discriminări.” (**Decizia nr. 108 din 14 februarie 2006 a Curții Constituționale**).

Colegiul director reține că foștii deținuți politic nu beneficiază de indemnizația de gratitudine, în comparație cu participanții revoltei anticomuniste de la Brașov, care primesc această indemnizație.

Pentru a putea vorbi de existența unor fapte de discriminare, trebuie să avem în vedere prevederile art. 1 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000, care instituie cu titlu de condiție, necesitatea ca persoanele care se consideră discriminate să se afle în situații comparabile cu cele la care se raportează. Din interpretarea lato senso a textului actului normativ, rezultă intenția legiuitorului de a elimina discriminarea numai din cadrul aceleiași categorii de beneficiari.

În cazul de față suntem în prezența unor categorii de persoane cu statute diferite: persoane care au fost considerate ca având un rol determinant și care au contribuit la victoria Revoluției române din decembrie 1989, precum și persoanele care și-au jertfit viața sau au avut de suferit în urma revoltei muncitorești anticomuniste de la Brașov și foștii deținuți politic, motiv pentru care drepturile corespunzătoare sunt diferite și reglementate prin acte normative separate, astfel:

- pentru foștii deținuți politic: în baza Legii 221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989;
- pentru participanții revoltei anticomuniste de la Brașov: în baza O.U.G. nr. 95/2014 pentru modificarea și completarea Legii recunoștinței față de eroii-martiri și luptători care au contribuit la victoria Revoluției române din decembrie 1989, precum și față de persoanele care și-au jertfit viața sau au avut de suferit în urma revoltei muncitorești anticomuniste de la Brașov din noiembrie 1987 nr. 341/2004

Colegiul director, examinând conținutul petiției raportat la legislația în vigoare, apreciază că nu există o discriminare, așa cum este definită aceasta de reglementările Ordonanței Guvernului nr. 137/2000, între persoanele care au fost considerate ca având un rol determinant și care au contribuit la victoria Revoluției române din decembrie 1989, precum și persoanele care și-au jertfit viața sau au avut de suferit în urma revoltei muncitorești anticomuniste de la Brașov și foștii deținuți politic, în speță nefiind o situație comparabilă, întrucât drepturile corespunzătoare beneficiarilor sunt diferite și reglementate prin acte normative separate și impun/ justifică un tratament juridic diferențiat. Se reține faptul că între situațiile expuse nu există identitate între condițiile de încadrare.

Asztalos Csaba Ferenc
Președinte